

BTW-aftrek op eigen woning DGA: geen naheffing!

20 december 2009

De Hoge Raad heeft in april 2002, tot veler verbazing, beslist dat de DGA een BTW-ondernemer is als hij in naam en voor rekening van zijn BV werkzaamheden in die BV verricht. Veel DGA's hebben daarop de status van BTW-ondernemer benut om de omzetbelasting op een nieuw gebouwde woning als voorbelasting in aftrek te brengen. Het Europese Hof van Justitie heeft aan die opmerkelijke fiscale constructie op 18 oktober 2007 een einde gemaakt met de beslissing (in het van der Steen-arrest) dat de DGA géén BTW-ondernemer is.

Financiën heeft daarop eind 2007 in een beleidspublicatie aangegeven hoe de DGA wegens de beëindiging van het BTW-ondernemerschap de eerdere BTW-aftrek moest herstellen. De belastingrechter heeft onlangs een eerste uitspraak gedaan over de door Financiën bepleitte maatregelen en die faliekant afgewezen. De DGA in deze procedure hoefde niets terug te geven van de eerder verkregen BTW-aftrek van € 297.337.

Paul Arts was directeur-groootaandeelhouder van BV Sartapul. Arts en zijn BV waren bij beschikking aangemerkt als een fiscale eenheid voor de BTW. Arts liet een woonboerderij bouwen; die boerderij zou mede voor bedrijfsdoeleinden van de fiscale eenheid gebruikt gaan worden. Arts rekende de woonboerderij tot zijn BTW-bedrijfsvermogen en bracht de bij de bouw in rekening gebrachte BTW als voorbelasting in aftrek.

In januari 2006 vond er bij de fiscale eenheid een boekenonderzoek plaats. De inspecteur concludeerde na dat onderzoek dat Arts de voorbelasting op de woonboerderij (op grond van het Charles-Tijmens arrest van het Europese Hof van Justitie) terecht in aftrek had gebracht. In totaal bracht Arts € 297.337 aan voorbelasting in aftrek.

Op 18 oktober 2007 besliste het Europese Hof van Justitie in het Van der Steen-arrest dat een DGA geen BTW-ondernemer is als hij in naam en voor rekening van zijn BV werkzaamheden in die BV verricht. Financiën bracht na die uitspraak, op 21 december 2007, een beleidsbesluit uit waarin werd aangegeven hoe de DGA de eerder in aftrek gebrachte BTW-voorbelasting moest herstellen wegens de beëindiging van het BTW-ondernemerschap.

Arts moest op grond van die beleidspublicatie de omzetbelasting wegens het privégebruik van de woonboerderij tot 18 oktober 2007 én de omzetbelasting wegens de onttrekking van de woonboerderij aan het BTW-ondernemingsvermogen ineens afrekenen over het laatste tijdvak van 2007. Arts was het daar niet mee eens: hij weigerde die belasting af te dragen. Dat leverde hem een naheffingsaanslag BTW op van € 297.337. Arts ging tegen die aanslag in beroep bij rechtbank Haarlem.

De rechtbank besliste dat de naheffingsaanslag niet in stand kon blijven omdat de inspecteur de BTW-aftrek eerder, na een boekenonderzoek, aanvaard had. De inspecteur had na dat onderzoek het expliciete standpunt ingenomen dat de voorbelasting terecht in aftrek was gebracht. Belanghebbende mocht erop vertrouwen dat de inspecteur die toezegging gestand zou doen. De rechtbank verwierp het beroep van de inspecteur dat een inbreuk op het vertrouwensbeginsel in de gegeven situatie wél mogelijk was.

De rechtbank besliste verder dat door het Van der Steen-arrest was komen vast te staan dat de belanghebbende nimmer BTW-ondernemer was geweest. Daardoor kon van een onttrekking van de woonboerderij aan het BTW-ondernemingsvermogen geen sprake zijn: de woonboerderij had nimmer deel uitgemaakt van dat ondernemingsvermogen en kon daar dan ook niet aan onttrokken worden! Dat betekende dat belanghebbende geen BTW verschuldigd was wegens beëindiging van het BTW-ondernemerschap.

De rechtbank verklaarde het beroep van belanghebbende gegrond en vernietigde de naheffingsaanslag.

Commentaar

Deze BTW-kwestie is in BelastingBelangen meerdere keren aan de orde gesteld. Voor een overzicht zie de special in BelastingBelangen van december 2007 [De DGA: geen BTW-ondernemer meer. Of toch nog even?](#)

De kern van deze BTW-kwestie is eenvoudig. Financiën neemt het standpunt in dat de DGA tot 18 oktober 2007 BTW-ondernemer is geweest en dat hij per die datum zijn BTW-ondernemerschap moet beëindigen, met alle gevolgen van dien voor de BTW-heffing. De rechtbank sluit aan bij het Van der Steen-arrest van het Europese Hof: dat Hof heeft beslist dat de DGA nooit BTW-ondernemer is geweest. Van het beëindigen van het BTW-ondernemerschap is geen sprake, en daarom treden er geen BTW-gevolgen op. Binnen deze opvatting had de DGA de BTW-voorbelasting nimmer in aftrek kunnen brengen, maar Financiën heeft die aftrek toegestaan in diverse beleidspublicaties die zijn gepubliceerd na het verschijnen van het arrest van de Hoge Raad in april 2002. In de berechte procedure was die aftrek ook nog eens expliciet bevestigd door de inspecteur.

Financiën heeft beroep aangetekend tegen deze uitspraak; de zaak ligt nu voor bij Hof Amsterdam. Wij geven belanghebbende een goede kans dat hij deze procedure met succes zal afsluiten.